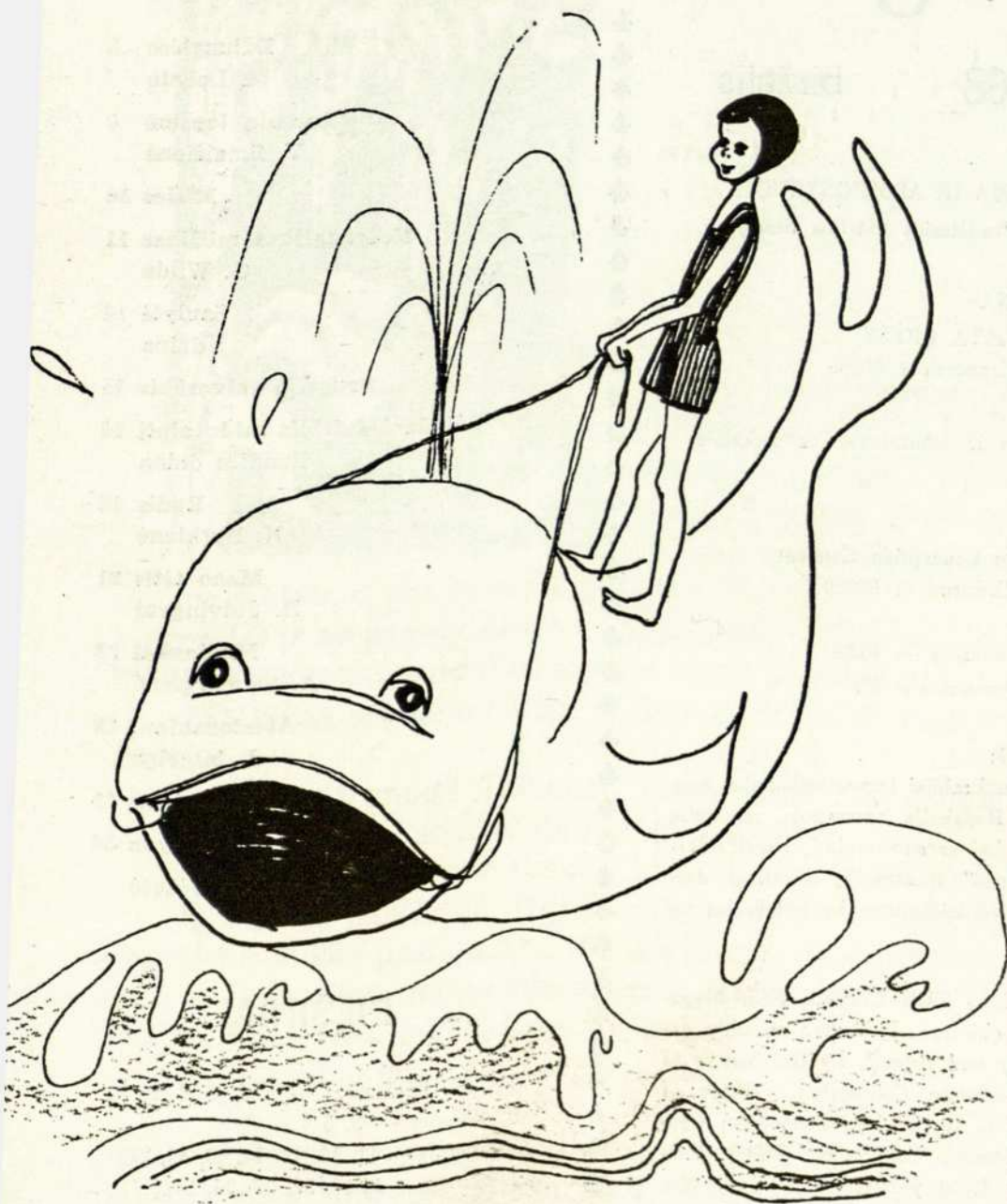

1968 6 birželis

la
E
G
I
U
F
E

EGLUTĖ

6

1968

birželis

REDAGUOJA IR ADMINISTRUOJA
Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys

SPAUSDINA
IMMACULATA PRESS
Putnam, Connecticut 06260

Redakcijos ir administracijos reikalais
kreiptis:

EGLUTĖ
Immaculate Conception Convent
Putnam, Connecticut 06260

KAINA: metams — \$5.00
atskiras numeris 50¢

DĖMESIO:

Atsiųsti rankraščiai tampa redakcijos nuosavybe. Redakcija rezervuoja sau teisę juos pakeisti ar sutrumpinti, pagal reikailą. "Eglutės" iliustracijų negalima naudoti kituose leidiniuose be redakcijos sutikimo.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly except July and August, by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription \$5.00 yearly. Single copy 50¢. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

vienintelis lietuviškas
vaikų laikraštėlis
pasaulyje

TURINYS

Džiunglėse	3
M. Lobato	
Laumių lopšinė	6
V. Smaižienė	
Mislės	10
Nedraugiškas milžinas	11
O. Wilde	
Saulytė	14
daina	
Drugelio galvosūkis	15
Padarė žvirblis saldu alutį	16
liaudies daina	
Rudis	18
N. Butkienė	
Mano tėtis	21
R. Jotvingytė	
Medinukai	22
A. Saudargienė	
Atostogaujant	28
J. Minelga	
Pas skaitytojus	29
Mūsų kūryba	30
Laiškų dėžutė	

PIEŠINIAI

Ses. M. Eucharista	— 1, 6, 7, 8, 9, 10
A. Balukas	— 3, 5
Aldona S.	— 11, 12, 13, 14, 18, 19, 21
J. Slėnys	— 16-17, 22, 23, 25, 27
A. Čeponytė	— 30
Nuotraukos psl.	28 Uosio Juodvalkio

DŽIUNGLĖSE

iš Monteiro Lobato knygos

sulietuvino Rymantė Steponaitytė

— Taip, mat, jau yra, — tęsė sasi. — Džiunglėse reikia būti stipresniam, vikresniam, ar gudresniam už kitus. Pats geriausias dalykas tai gudrumas! Matai aną sudžiūvusį pagaliuką?

— Matau. O kas iš jo? Pagaliukas ir tiek.

— Ot ir ne pagaliukas! — atrėžė sasi. — Tai vabaliukas, kuris tik atrodo kaip pagaliukas, kad nieks jo nejudintų ir nepultų.

Petriukas negalėjo tikėti. Palietė — ir tikrai, pagaliukas pajudėjo!

— Tai gudrumas! Atsimenu, senelė sakė, kad džiunglėse pavojinga. Kas jų nepažįsta, gali labai apsigauti.

— Žiūrėk, — parodė sasi, — kas tau atrodo ten yra?

Petriukas pažiūrėjo. Ogi — aiškiai medžio lapas. O gal čia dar viena miško paslaptis?... Jis mirktelėjo akį sasiukui ir tarė:

— Dabar jau manęs neapgausi! Atrodo lapas, bet greičiausiai tai kitas vabaliukas, lapu apsimetęs...

Jis pajudino lapą, bet tas, nė krust.

— Tai tik lapas, kvailiuk! — nusikvatojo sasi. — Dar tau per anksti džiungles skaityti. Tai knyga, kuria tik mes, čia gimę ir auge, galime suprasti. Miesto berniukai kaip tu, tiek nusimano gamtoj, kiek aš graikų kalboj.

— O druskos?

— Na, su druska tai sunkiau. Bet kadangi yra medaus, valgysi palmitus paruoštus saldžiai. Matysi, bus dar skaniau.

Kaip tarė, taip ir padarė. Nė dvidešimt minučių nepraėjo, kai prieš Petriuką stovėjo tatu kiautas pilnas palmitų saldumyno.

Berniukas valgė iki soties. Ant trečio gavo sasio pririnktų gervuogių.

— Mmmm! Seniai tokią skanią vakarienę valgiau. Sasi, tu geresnis virėjas, negu mano Teta Anastazija. O ji geriausia virėja visame pasaulyje! — ir patapnojęs sau per pilvuką, Petriukas ėmė dantis krapštinėti ilgu spygliu.

Temo. Netrukus Petriukas pamatė pro medžių viršūnes spindinčią pirmą žvaigždutę.

Kokia graži naktis džunglėse! Berniukas niekad nebuvo išsižiūrėjęs, kokia naktis graži. Namie — naktis, ne naktis. Užžiebia žiburį, uždaro lauko duris — ir kur ta naktis?...

Bet čia tai tikrai naktis. Čia pati didingiausia, pati tamsiausia naktis. Tik viršuj, danguje — šviečia sustingę šv. Jono vabalėliai, kuriuos žmonės žvaigždėmis vadina...

(Bus daugiau)

“EGLUTĖ” LINKI

VISIEMS SKAITYTOJAMS IR BENDRADARBIAMS

LINKSMŲ VASAROS ATOSTOGŲ!

LAUMIŲ LOPŠINĖ

V. Šmaižienė

Aušra maudosi miglose,
Saulė vis dar miega.
Ūkininkas su šeimyna
Į laukus jau bėga.

Pievose žiedai rasoti
Medumi kvėpuoja,
Cit! Kažkur jau žvanga dalgiai,
Piovėjai žygiuoja.

Vyrai rankom geležinėm
Kerta žalią šieną,
Moterėlės — devyndarbės
Jį vartys per dieną.

Palaukėj gi, žilvytėly
Kaba lopšeliukas.
Jame miega kūdikėlis,
Šienpiovio berniukas.

Tai mažutis Gintautėlis,
Tai viltis tėvelių.
Kai užaugs, bus artojėlis
Lietuvos laukelių.

Štai Gintutis ir nubudo,
Dairos — nēr mamytės.
Ir pravirko taip jau gailiai,
Iš visos širdytės!

Aidi verksmas kūdikėlio
Per laukus lig šilo,
Ir prižadinti paukšteliai,
Kiškiai net sukilo.

Skruzdėlytės - darbininkės
Dirbusios sustojo,
Kuo vaikelį nuraminti
Jie visi galvojo.

Čia ir vėjas prisidėjo:
— Šiu-šiu-šiu! — šiušeno,
Ir švelniai šakas lingavo
Jis žilvičio seno.

Bet Gintutis nenurimo,
Dairės vis mamytės.
Va, ir paežerio laumės
Ėmė jo klausytis.

Iš miglų jos ėmė kilti
Klausti viena kitą:
— Kur gi motina vaikelio,
Tokį ankstų rytą? —

Žiūri — vėjas lopšį supa,
Čiulba jam paukšteliai,
Ore gi tik sukas, šoka,
Bitės ir drugeliai.

— Gal jis alkanas, sesulės?

— Gal šilčiau užklokim?

— Gal lopšinę susidėję

Mes jam padainuokim?

— Na, palaukit, — kita sako. Taip ji guodės, taip raminos,

— Raskim jo motulę.

Pažiūrėkim, ko nežiūri

Savo ji mažiulio. —

Kai surado, kai pamatė,

Klausti nereikėjo:

Dirbo motina sušilus,

Širdį gi skaudėjo.

— Dievulėli, pagloboki

Mano ten Gintelį,

Kol išvargsiu, išdaužysiu

Visą šį laukelį.

Laukė vakarėlio,

Kad greičiau galėtų bėgti

Ji prie sūnaitėlio.

Grįžo laumės prie lopšelio

Linksmos ir laimingos.

Gi širdies geram darbeliui

Niekad joms nestinga!

— Na, kad ragint nereikėtų,
Žinom, kas daryti,
Nuraminkim, užliūliuokim
Verkiantį mažytį.

Ir, kad lakstė mūsų laumės,
Kad jos sukinėjos!
Ir paukšteliai ir kiškučiai
Džiaugės ir gerėjos!

Jos maitino, jos dabino
Šienpiovio sūnelį
Ir gėlytėm apipynė
Visą jo lopšėlį.

O migdyti kai pradėjo,
Kai jos uždainavo,
Rodos ir dangus ir žemė
Lopšine alsavo.

Užsimerkė Gintautėlis,
Šypsos jau per miegą.
Žiūri laumės, jo motulė
Tekina atbėga!

Išsipynė gelsvos kasos,
Vėjas jas šukuoja,
Šimtanyčių margos klostės
Bėgant plevesuoja.

Kai pribėgo ir sustingo,
Net širdis sustojo —
— Argi čia šilkuose miega
Tik sūnus artojo?

— Argi čia ne karalaitis
Žiedais išdabintas?
Žiū, žaisliukai net auksiniai!
Ramus, pamaitintas!

— Minkštos vilnos megztinėlis,
Vystiklėliai šilko!
Kas gi mano Gintautėlį
Taip gražiai apvilko?

Apsidairė, gal ji klysta,
Gal ne jos vaikutis?...
— O, Dievuliau, kas gi kitas
Būtų toks gražutis?
Ir švelniai, švelniai ji ima
Sūnų iš lopšelio.
Dairos, kam čia padėkot už
Priežiūrą vaikelio?
— Už šilkus, gėles ir auksą —
Tokią gerą širdį...
Ir nežino ji, kad laumės
Mintis josios girdi.
— Būk laimingas, Gintautėli, —
Jos jam tik mojuoja,
— Būk sveikutis, auk didutis
Tėvelių globoje.
— Laukia Lietuvos žemelė
Jauno artojelio
Ir, kaip protėviai ją gynė,
Narsaus kareivėlio.
Taip linkėjo geros laumės
Visokių gėrybių,
Paskum tyliai pasitraukė
Į miškų ramybę.

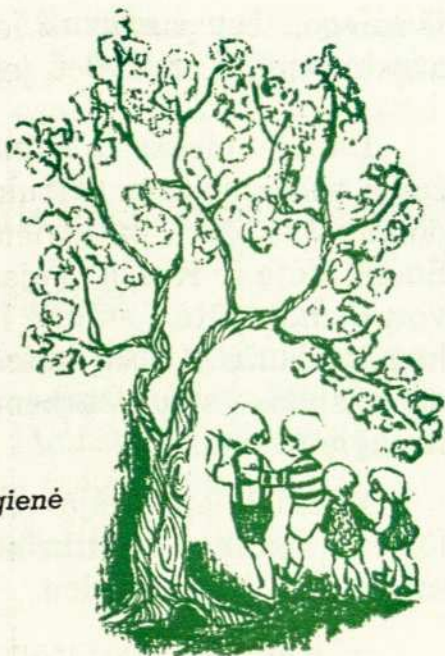
DARŽOVIŲ MĮSLĖS

1. Grigo Grigulis
Darže atsigulęs,
Lapą pasiklojęs,
Lapu užsiklojęs.
2. Žolė — ne žolė,
Su uodega — ne pelė,
Turi akis — ne katė.
3. Po žeme raudoni gaidžiai gieda.
4. Vyrukas visai nedidukas,
Galva už jį visą didesnė.
5. Geltona mergelė,
Žalia kaselė.
6. Tupi ponelis devyniais švarkeliais.
7. Daug sesyčių vienam lopšy supasi.

(Atsakymai psl. 32)

NEDRAUGIŠKAS MILŽINAS

parašė Oscar Wilde, sulietuvino Danutė Augienė

Kiekvieną popietę vaikai, grįždami iš mokyklos, užsukdavo į Milžino sodą pažaisti. Tai buvo puikus didelis sodas, kur augo švelni, švelni žolė. Žolėje augo gėlės — tokios gražios, tokios žavios, kaip žvaigždės. Dvylika persikų medžių pavasarį sužydėdavo gelsvai ružavais žiedais, o rudenį šakos linkdavo, apkrautos dideliais geltonais persikais. Ten paukšteliai čiulbėdavo taip švelniai, kad vaikai nustodavo žaidę jų pasiklausyti.

— Oi, kaip čia smagu būti! — džiaugėsi vaikai.

Bet vieną dieną Milžinas grįžo namo. Jis, mat, lankė savo draugą milžiną ir, jiems besikalbant, prabėgo septyneri metai.

Pamatęs vaikus savo sode, Milžinas suriko baisiu balsu:

— Ką jūs čia veikiat? Šitas sodas priklauso man, man vienam! Niekas negali čia eiti. Lauk!

Piktasis Milžinas išvaikė visus, aptvėrė sodą aukšta akmenine siena ir ant jos prikėlė lentą su įrašu: "Praeiviai bus baudžiami".

Vargšai vaikai nebeturėjo kur žaisti. Gatvė buvo dulkiną ir akmenuota. Jie labai pasiilgo gražaus sodo.

— Ten taip gera būdavo, taip linksmai žaisti, — šnabždėdavosi vaikai tarp savęs.

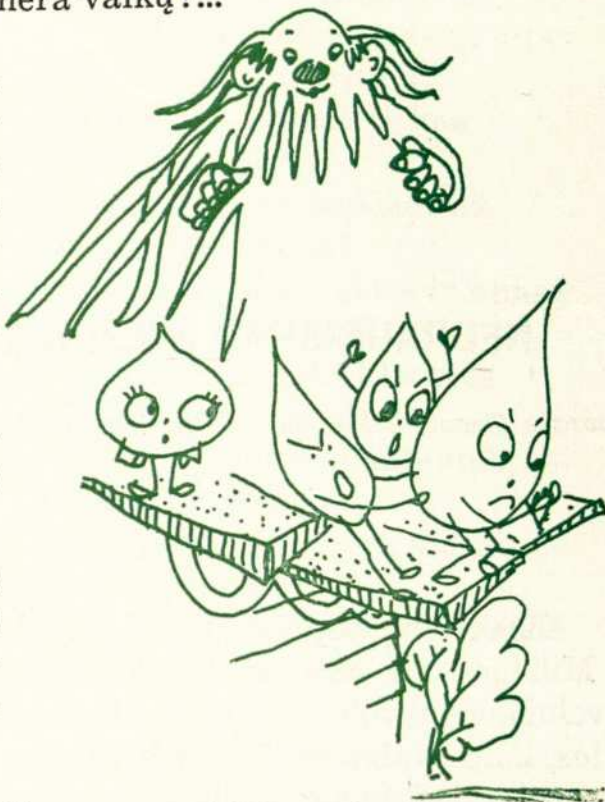
Atėjo pavasaris. Visur pilna žiedų ir paukščių. Visur žalia, gražu, šilta. Tik milžino sode žiema. Viena gėlytė iškišo galvutę

iš sniego, bet pamačiusi lentą su piktu įrašu, nuliūdo ir sulindo atgal į žemę. Kam žydėt, jei nėra vaikų?...

Dabar Sniegas ir Šalna žaidė sode niekeno netrukdomi. Jie dar pasikvietė Šiaurį Vėją ir Krušą. Vėjas visą dieną pūtė, staugė ir kamina laužė Kruša valandų valandas į stogą barbeno ir skylę pramušė.

Milžinas apžiūrėjo sulūžusį kamina, patikrino stoge skylę ir susirūpino.

— Kur tas pavasaris pradingo? Jau pats laikas jam pasirodyti... Na, gal vėluoja, gal netrukus oras pasikeis.

Bet oras nesikeitė. Praėjo vasara. Atėjo ruduo ir nunokino visus sodų vaisius, bet Milžino sode tebekaraliavo žiema.

Vieną rytą Milžinas nubudo ir pravėrė akis. Jis nelabai norėjo keltis, nes buvo labai šalta. Bet staiga jis išgirdo nuostabiai gražią muziką. Milžinas manė, kad gal karaliaus muzikantai žygiavo pro jo namus... Bet ne, tai buvo paukštelio giesmė. Milžinas jau taip seniai nebuvo girdėjęs paukštelio čiulbant, kad ir tą garšą buvo pamiršęs. Kruša nustojo stogą daužiusi, vėjas nutilo ir malonus, malonus kvapas išiveržė pro langą ir pasklido po Milžino miegamąjį.

— Pavasaris! Pavasaris atėjo! — šūktelėjo Milžinas ir šoko iš lovos.

Žiūri Milžinas pro langą — jo sode pilna vaikų! Jie sulipo pro plyšį sienoje ir linksmi suposi jo persikų medžių šakose. Medžiai taip apsidžiaugė vaikus pamatę, kad visi iš karto pražydo.

Paukščiai čiulbėjo, gėlytės šypsojosi. Tik vienas medis pačiame sodo kampe dar buvo apdengtas sniegu ir ledais. Prie jo stovėjo mažas vaikutis, niekaip negalėdamas pasiekti šakų, kurios pasilenkusios jį kvietė užlipti.

Žiūri Milžinas ir galvoja. Jam akyse pasirodo didelė spindinti ašara.

— Koks aš buvau biaurus, nedraugiškas!

Jis pravėrė duris ir tyliai išėjo lauk. Priėjo prie mažojo berniuko ir įkėlė jį į medį. Tuoju nutirpo sniegas, nukrito ledai ir medis pražydo gelsvai ružavais žiedais. Paukšteliai atsitūpė jo šakose ir ėmė čiulbėti. Berniukas Milžiną apkabino ir pabučiavo.

Milžinas griebė didžiulį kirvį ir išdaužė sodo tvorą.

— Šitas sodas yra jūsų. Žaiskit jame kiek tik norit!

Visi vaikai linksmai žaidė ligi vakaro. Temstant, atėjo atsisveikinti. Bet mažojo berniuko jų tarpe nebebuvo. Nieks nežinojo, kur jis. Milžinas nuliūdo. Jis pamilo savo mažąjį draugą.

Bėgo metai. Milžinas paseno ir nusilpo. Vaikai visą laiką žaisdavo jo sode, o jis juos pro langą stebėdavo.

— Mano sode daug gražiausių žiedų, bet nėra gražesnių už šiuos vaikučius! — kalbėdavo Milžinas.

Vieną šaltą žiemos rytą, kai sode buvo balta ir tylu, Milžinas rengėsi pasivaikščioti. Jis taip sau žvilgtelėjo pro langą ir žiūri — tolimame sodo kampe vienas medis aplipęs žiedais. Šakos auksinės ir sunkūs sidabro vaisiai spindi saulėje. Medžio pavėsyje sėdi mažas berniukas.

Milžinas tekinas perbėgo sodą ir puolė prie vaikučio. Jis norėjo jį griebti, bet — staiga sustojo. Berniuko rankose ir kojose gilos raudonos žaizdos, lyg aštrių vinių padarytos.

— Kas tave užgavo, kas? — sušuko susijaudinęs Milžinas. — Pasakyk ir aš tuoj jį nubausiu!

— Tai Meilės žaizdos, — tyliai atsakė vaikutis.

— O kas tu esi? — paklausė Milžinas, bet jo širdis jam atsakė. Jis suklupo prie vaikelio kojų.

— Vieną kartą tu man leidai pažaisti savo sode, šiandien aš tave nuvesiu į savo sodus, — švelniai tarė Milžino Draugas.

Po pietų, kai vaikai atbėgo į sodą pažaisti, rado Milžiną gulintį po medžiu, apibertą kvepiančiais žiedais, o aplinkui — šaltos sniego pusnys...

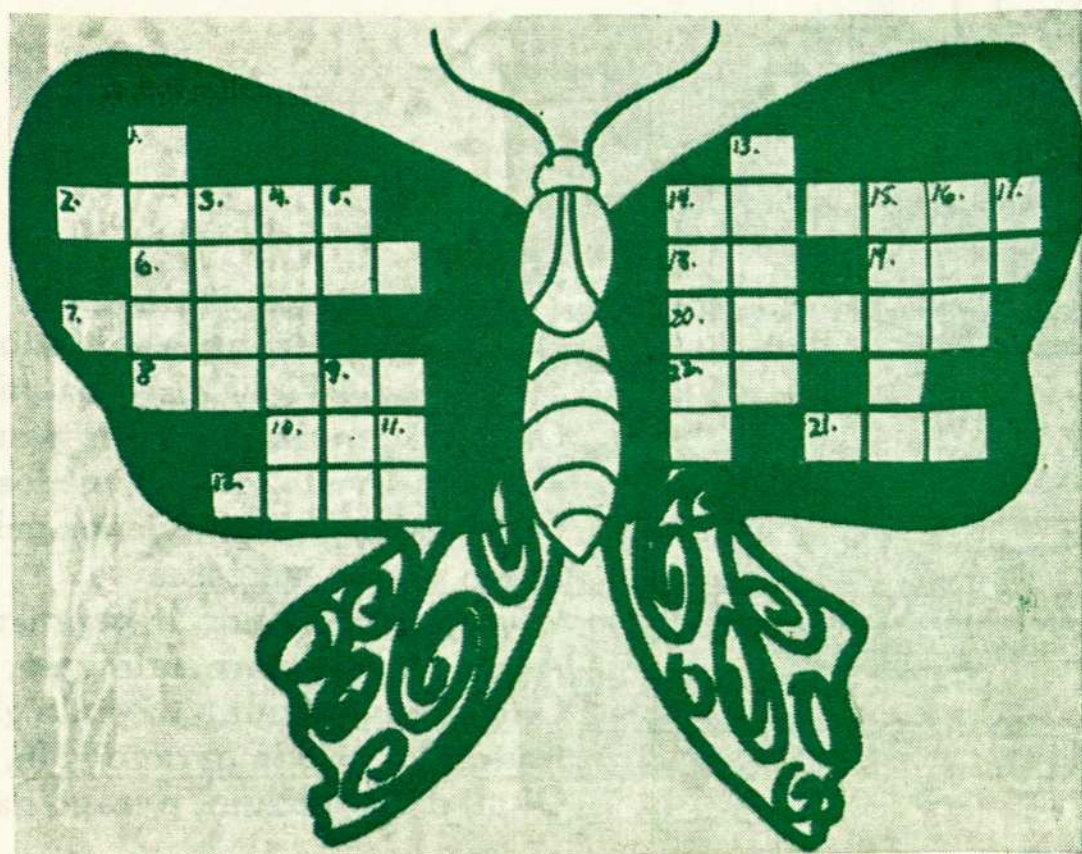
SAULYTĖ

iš liaudies dainos

— Miela saulyte, Dievo dukryte,
Kur taip ilgai užtrukai,
Kur taip ilgai gyvenai,
Nuo mūs pasislėpus?

— Už jūrų, už kalnelių
Linksminau našlaitėlius
Sušildžiau piemenėlius —
Daug mano dovanėlių.

DRUGELIO GALVOSŪKIS

Skersai:

1. Medis ir knyga jį turi.
6. Kad obuoliai nukristų, obelį...
7. Tas, kuris veda, vadinamas...
8. Tai, kuo segame.
10. Blogas įprotis.
12. Vyrams auga barzdos ir...
14. Dabartinis metų laikas.
18. Trumpas išsireiškimas.
19. Noriu daugiau, arba...
20. Pasisveikinimo žodis.
21. Ne man, bet...
22. Irgi.

Žemyn:

2. Vandeny žuvis plaukioja ir...
3. Šuniuko Rudžio spalva yra...
4. Peteliškė.
5. Trumpas išsireiškimas.
9. Mergaitės vardas.
11. Nusistebėjimą ar išgastį išreiškiantis žodelis.
13. Ne šiandien ir ne rytoj, bet...
14. Šūkis.
15. Tai, kuo siuvame.
16. Ne pames, bet...
17. Paklausimo žodelis.

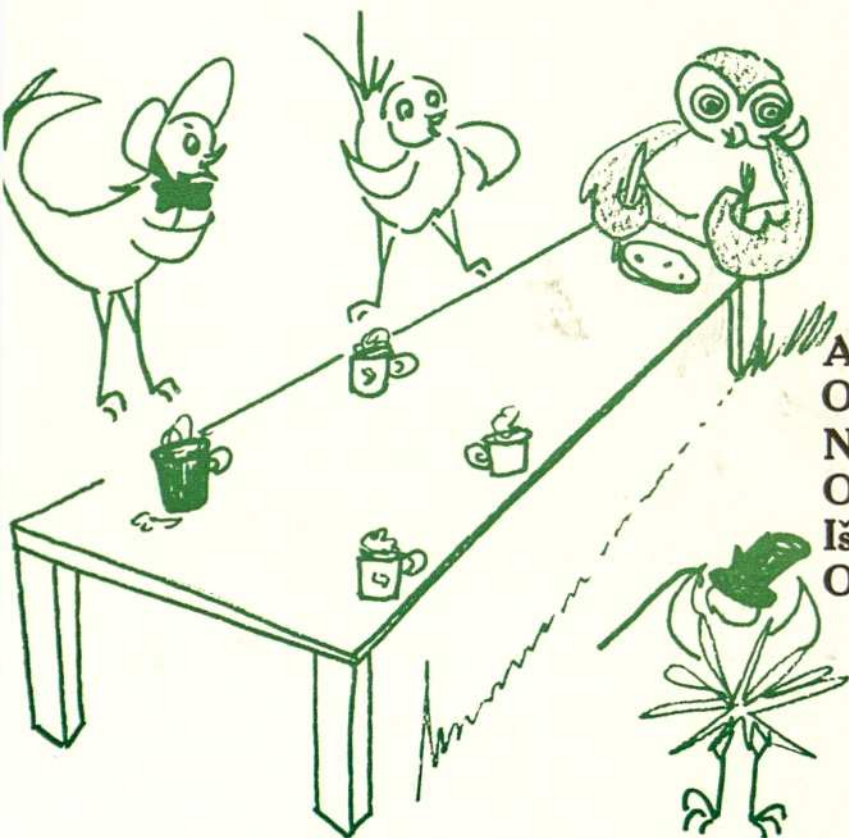
(Atsakymai psl. 32)

PADARĖ ŽVIRBLELIS SALDŲ ALUTĮ

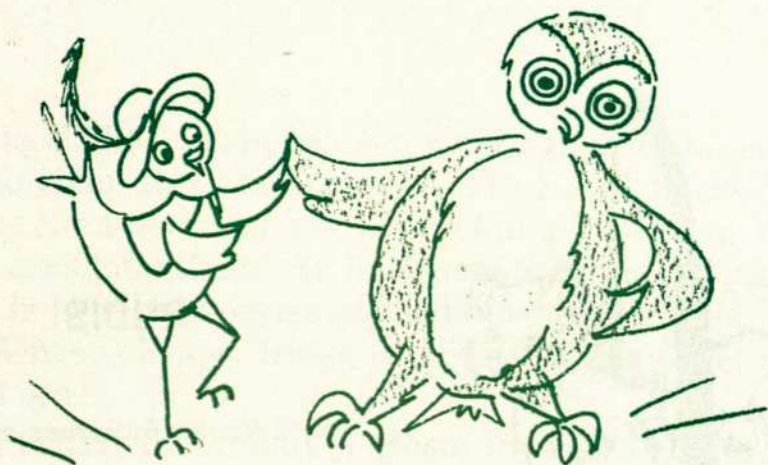
Liaudies daina

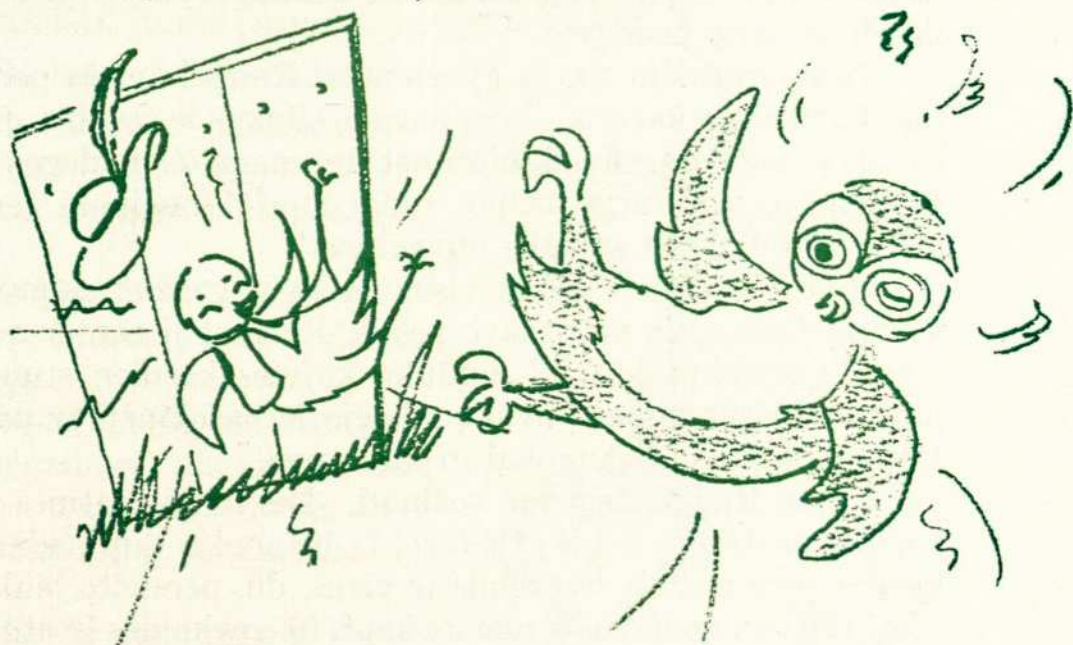
Padarė žvirblelis saldų alutį
Oi-oi, džium-džium, saldų alutį.
Sukvietė žvirblelis visus paukštelius,
Oi-oi, džium-džium, visus paukštelius.
Tiktai nekvietė vienos pelėdos,
Oi-oi, džium-džium, vienos pelėdos.
Atėjo pelėda ir neprašyta,
Oi-oi, džium-džium, ir neprašyta.
Atsisėdo pelėda už stalo galo,
Oi-oi, džium-džium, už stalo galo.
Išsitraukė pelėda pyrago galą,
Oi-oi, džium-džium, pyrago galą.

Atbėgo šunelis iš sodo galo,
Oi-oi, džium-džium iš sodo galo.
Nunešė šunelis pyrago galą,
Oi-oi, džium-džium, pyrago galą.
Išvedė žvirblelis pelėdą šokti,
Oi-oi, džium-džium pelėdą šokti.

Numynė žvirblelis pelėdai koją,
 Oi-oi, džium-džium, pelėdai koją.
 Iškirto žvirblelis pelėdai akį,
 Oi-oi, džium-džium, pelėdai akį.
 Šokinėjo pelėda ant vienos kojos,
 Oi-oi, džium-džium, ant vienos kojos.
 Pelėda į medį, žvirblelis į tvorą,
 Oi-oi, džium-džium, žvirblelis į tvorą.
 Ar mano galvelė, ar ne puodelis,
 Oi-oi, džium-džium, ar ne puodelis?
 Ar mano uodegėlė, ar ne šluotelė,
 Oi-oi, džium-džium, ar ne šluotelė?

Ar mano kojelės, ar ne grėbleliai,
 Oi-oi, džium-džium, ar ne grėbleliai?
 Ar mano pilvelis, ar ne būgnelis,
 Oi-oi, džium-džium, ar ne būgnelis?

RUDIS

pagal Nijolės Butkienės apysaką

Kaip visi šuniukai, Rudis gimė aklas. Aišku, tada jo vardas nebuvo Rudis, nes jo mamytė nekalbėjo žmonių kalba. Kai Rudis pajudėdavo, kažkas supypsėdavo plonais balseliais. O kai jis gaudavo gerti šilto pienelio, ir jis pypsėdavo.

Bet vieną dieną Rudžio akutės atsivėrė. Žiūri — aplink jį guli penki maži, plaukuoti kupstukai, o vidury — didelis plaukuotas kupstas. Jis sužinojo, kad tai jo mamytė, o kiti — jo broliai ir sesutės. Rudžiui patiko jo šeima. Jis laimingai sucypė ir pavizgino savo trumputę uodegytę.

Tada prasidėjo tikras gyvenimas! Rudis laipiojo per minkštus skudurus, o kartais — per savo broliukus ir sesutes. Jie nepykė. Jis nueidavo pasivaikščioti net ligi mamytės uodegos galo. Ir ant nugaros jai kartą užlipo, tada čiuožt! nučiuožė žemyn jos minkštu kailiu. Ot smagus gyvenimas!

Rudžio mama kasdien visus liežuviu gražiai nuprausdavo, pavalgydindavo ir neleisdavo peštis. Rudžiui ji atrodė geriausia mama visame pasaulyje! Šuniukų kojytės kasdien stiprėjo. Jie jau nebekrisdavo ant pilvukų. Galėjo ir pašokinėti ir pabėgioti. Mamos prižiūrimi, šuniukai greitai augo.

Kartą Rudis užsimanė sužinoti, kas už jo pintinės. Mama kartais iššokdavo ir vėl grįždavo. Ir jis norėjo taip padaryti. Įsikabino savo mažais nagučiais ir viens, du, persirito laukan. Tik labai toli nenukeliavo — mama, kapt, už apykaklės ir atgal į pintinę. Dar per anksti į pasaulį keliauti!

Vieną rytą Rudis nubudo, saldžiai nusižiovavo ir atsisėdo ant užpakalinių kojų ausį pasikrapštyti. Tik staiga apsidairo — ogi jis vienas! Nėra nei mamytės, nei broliukų ir sesučių. Viskas keista — net oras kitoniškas! Ar jis sapnuoja?! Virš jo pasirodė didelė ranka ir prie pat nosytės atsirado pieno dubenėlis. Rudis žinojo, kad pienas iš kvapo. Išlakė ir dairėsi daugiau. Bet staiga op! išskrido į orą!

Švelnios, raukšlėtos rankos jį glostė ir ausis kuteno. Rudis užmigo. Nubudęs pieno uostinėjo, bet rado tik kažką sauso ir kieto. Bandė kąsti. Ai-jai-jai! Dantukai suskaudėjo. Bandė čiulpt — suminkštėjo. Atsargiai sukramtė ir nurijo. Neblogai. Tada raukšlėta ranka jam kasdien iš raudonos dėžutės tokių kietų daikčių papildavo. Su pienu — labai skanu.

Po truputį Rudis pradėjo pamiršti savo mamytę ir broliukus. Priprato naujuose namuose. Jam labai patikdavo, kai langą praverdavo ir lengvutis vėjelis nugarėle bėgiodavo. Oi, kaip jis norėjo eiti ten, kur tas vėjelis, ten, kur pro langą platus pasaulis taip įdomiai kvepia!

Gražią pavasario popietę Rudis paklausė vėjelio ir sutiko pabėgti. Užulaidomis užlipo prie lango, užsimerkė ir — šoko. Bumpt! nukrito ant kieto cemento. Kai užpakaliukas beveik nustojo skaudėti, Rudis pasileido gatve.

— Oi, koks mažytis šuniukas!

Rudis atsidūrė mažos mergytės šiltame glėbyje.

— Oi, duok ir man palaikyti!

— Neduosiu, jis mane labiau myli. Žiūrėk, kaip laikosi įsikabinęs.

— Ne, Danute, šuniuko pasiimti negalime. Jis tikriausiai kam nors priklauso. Živile, nezirsk. Turime jį grąžinti savininkui.

Rudis vėl atsidūrė ant kieto šaligatvio cemento.

— Mamyte, žiūrėk, kaip jis cypia. Jis nori su mumis pasilikti! Tuo tarpu iš vieno namo išėjo žmonės.

— Ar tai Jūsų šuniukas? — liūdnai paklausė mergaitės.

— Ne, ne mūsų. Nuneškit į policijos stotį, gal kas jo ieško.

Bet ir policija nieko apie jį nežinojo. Mat, neturi apykaklės ir numerio.

— Jei kas pasiteiraus, pranešime. Bet geriausia būtų tris kartus laikraštyje paskelbti — jei niekas neatsilieps, šuniukas Jūsų.

Abi mergytės krykštavo iš džiaugsmo, o Rudis, rodos, akimi mirktelejo. Grįždamos namo, abi pakaitomis šuniuką nešiojo. O jis abi lygiai mylėjo — smakriukus palaižė.

— Jo vardas bus Rudis! — nusprendė Danutė.

— O gal Rudžiukas? — įsiterpė Živilė.

Taip Rudis-Rudžiukas gavo trečius namus. Ir šie jam labiausiai patiko. Jis čia turėjo dvi geras drauges, didelį kiemą ir savo maisto bliūdelį. Nors nemokėjo įskaityti, kad RUDIS bliūdelio šone užrašyta, bet vis vien žinojo, kad tai jo. Tik vieno dalyko Rudis nežinojo. Nežinojo, kad Danutė ir Živilė kasdien susirūpinusios iš mokyklos parbėgdavo klausti, ar kas atsiliepė į jų skelbimą laikrašty. Rudžio dėžutėje kartais laikraščiu patiesdavo, bet jis jų neskaitydavo. Jis jautėsi kaip namie ir tiek!

Bėgo savaitė po savaitės ir vis jokios žinios. Nieks šuniuko neieškojo. Tad, Rudis tapo pilnu šeimos nariu. Jis kasdien gudrėjo. Pakreipdavo galvą, pastatydavo ausytes ir klausydavo kiekvieno jam sakomo žodžio.

— Mama, tėti, jis viską supranta! Gal jis ir kalbėti išmoks!

— Rudis protingas, geros veislės šuo. Jis daug ką supranta iš žmogaus balso, bet kalbėti, Živile, tai neišmoks, — juokėsi tėtis. O Rudis pavizgino uodegytę ir mirktelejo.

Rudžiui visos dienos buvo gražios ir geros, išskyrus viena, kada ryte visi kažkur išeidavo ir jį vieną palikdavo. Baugu vienam. Liūdna ir per daug tylu. Užkaukdavo tada Rudis, kieme prištas.

— Prašau sutvarkyti savo šunį, — barėsi kaimynė. — Sekmadienio rytą miegoti neduoda.

Pasišaukė Danutė Rudį. Pasisodino, paėmė jo letenėlę ir rimtai pasižiūrėjo jam į akis.

MANO TĖTIS

Ritonė Jotvingytė

Mano tėtis, ot, tai vyras!
Aš prieš jį dar tik pipiras.
Jis šaunus — Fordą vairuoja,
Aš — vos triračiu važiuoju.

Kas jam jūros, vandenynai?...
Visur buvo, viską žino.
Jis nė vilko nebijotų,
Jeigu kelią jam pastotų.

Kai užaugsiu — gal ryt dieną,
Pirksiu tėčiui aš raketa,
O už tai, kad mane myli —
Nuskraidinsiu į mėnulį!

— Rudžiuk, atsimeni ką tėtis sakė — kad tu gudrus ir protingas šuniukas. Sekmadienį mes einame į bažnyčią ir negalime tavęs pasiimti. Tu mūsų palauk. Nelok ir nekauk, o ramiai sėdėk. Supranti?

Sekantį sekmadienį Danutė su Živile vėl Rudžiui priminė būti geram — ir išėjo.

Rudis atsigulė, padėjo snukutį tarp kojų ir tylėjo. Tylėjo ir žiūrėjo kažkur toli, kol šeima grįžo. Nieks nežinojo, ką jis ten vienas galvojo, minkštoje žolėje gulėdamas, bet kaimynai daugiau nesibarė.

MEDINUKAI

Ava Saudargienė

VI

Medinukai ėjo visą naktį. Skubėjo į kitą miesto pusę, kur medžio drožinėtojas jų nerastų ir negalėtų į teatrą gražinti. Auštant priėjo sodelį ir atsisėdo po žydinčiu krūmu. Žiūrėdami toli, toli, Ugo su Ugne kalbėjo, kaip suradę širdis, jie laimingai gyvens su kitais vaikais.

Tik saulei pakilus virš namų stogų, juodu išdrįso vėl išeiti į gatvę. Žmonių minioje jie jautėsi saugūs. Niekas jų nežiūrėjo, visi kažkur skubėjo.

— Oi, kokia graži širdis! — staiga stabtelėjo Ugnė ir prikišo savo ir Tomasinos nosytę prie lango.

Kepyklos lange buvo išstatytas didelis, širdies pavidalo pyragas.

Šį kartą Ugo nemušė stiklo. Įėjęs vidun, vikriai pasisuko ir čiupo pyragą! Nespaudė prie savęs, bet bėgo ištiesęs rankas, iš krautuvės per gatvę.

— Oi tu vagiškiau! — sušuko šeimininkė ir sviedė seną batą medinuko pusėn. Batas nutūpė praeinančios merginos aukštoje šukuosenoje. Ji pradėjo taip bartis, kad šeimininkė išsigando ir, atsiprašinėdama grįžo vidun, pamiršusi bėgantį berniuką.

Ugo su Ugne ir Tomasina leidosi per gatvę, bet — policininkas pakėlė pirštinėtą ranką ir mašinos ėmė važiuoti į kitą pusę.

Ugo atsimušė į automobilį ir parvirto aukštielninkas! Vairuotojas nusigando. Policininkas sustabdė mašinas, ir iš visų pusių ėmė rinktis žmonės pažiūrėti, kas nutiko.

Vidury gatvės gulėjo priplotas, sumaltas — pyragas!

Ugo su Ugne įsimaišė minion ir dingo, o žmonės vis vien kitą tebeklausinėjo, ar daug užmuštų.

VII

Pavakary medinukai įsijungė į žaidžiančių vaikų būrį. Jie mėtė kamuolį. Didelis, kietas kamuolys skrido tiesiai į Ugo.

— Pagauk! — sušuko berniukas.

Ugo iškėlė rankas ir sulaikė kamuolį.

— Man mesk! — suriko kitas vaikas.

Ugo patiko žaidimas. Jis vikriai mėtė kamuolį. Ugnė sekė žaidimą, glostydamą Tomasinos kailiuką.

— Tai tavo katė? — paklausė jos pati mažiausia mergaitė.

Ugnė tylėjo.

Didesnė mergaitė ištiesė ranką paglostyti Tomasiną. Ugnė pasitraukė žingsnį atgal. Kita mergaitė griebė iškimštą katyę už uodegos ir stumtelėjo Ugnę. Ta, pametus pusiausvyrą, paleido Tomasiną.

— Ugo! Ugo! — suriko Ugnė.

Mergaitės žaidė su Tomasina. Šukavo, mėtė kaip kamuolį. Ugnė spardėsi ir šaukė. Mergaitės suklykė, Ugnės medinių kojų spardomos, bet katės negrąžino.

Išgirdęs Ugnės riksmą, Ugo pribėgo ir bandė atimti Tomasiną. Sužiūro ir kiti berniukai. Prasidėjo muštynės, bet Ugo buvo greitai nugalėtas nelygioj kovoje. Berniukai surišo medinukų rankas ir kojas.

— Ką mes su jais darysim? — paklausė vienas.

— Sudeginkim! — kažkas pasiūlė.

— Sudeginkim! — pritarė visi.

— Sukraukim laužą! — šaukė vaikai, patenkinti nauju žaidimu.

Jie rinko žabus, tempė šakas ir, bematant sukrovė didelį laužą. Mergaitės numetė Tomasiną patvorin ir padėjo berniukams uždėti surištus medinukus ant laužo.

— Sudeginsim, kaip Joaną Arkietę, — pareiškė išmintingiausias berniukas.

— Kas degins?

— Aš!

— Ir aš!

— Aš ir noriu, — pasisiūlė pati mažiausia mergytė.

Vadas visus sustatė ir vargšams medinukams atėjo paskutinė valanda. Ugo norėjo paspausti Ugnės ranką, bet negalėjo pajudėti. Abu įbedė stiklines akis į dangų ir laukė, kol uždegs. Būrelio vadas tarė:

— Padekit laužą!

Padegė iš trijų pusių. Sausos šakos įsiliepsnojo. Dūmai kilo į dangų ir liepsnos apsupo medinukus.

— Laužas dega! Laužas dega! — šūkavo vaikai.

Vaikai šoko, rėkė, kol prapliupo lyti ir visi išlakstė. Lietus užgesino laužą ir nuplovė pelenus. Ant pievelės gulėjo pajuodę medinukai. Vai! Kokia laimė, kad jie buvo nudažyti nedegamais dažais! Drabužėliai sudegė, bet juodu liko nepaliesti.

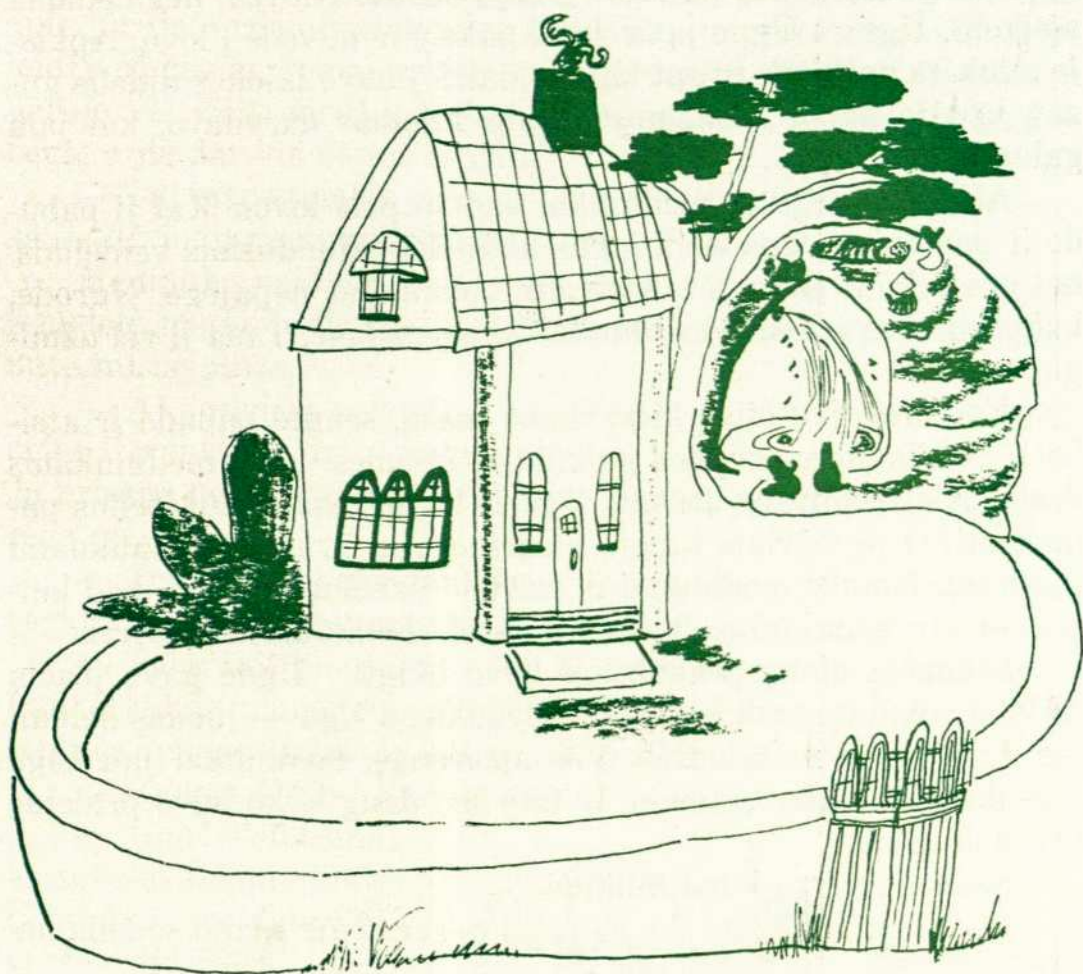
— Ugne, — pirmas atsigavo Ugo. — Einam iš čia, greičiau einam!

— Aš noriu Tomasinos, — sudejavo Ugnė.

Medinukai atsikėlė, susikabino rankomis ir ėmė ieškoti Tomasinos. Rado patvory. Ugnė ją užsidėjo ant peties ir nuėjo su Ugo.

VIII

Už akmeninės tvoros medinukai pamatė baltą namą. Apvaliuose languose atsispindėjo medžių šakos, o tarp jų — mėnulis. Grakščios kolonos rėmė balkono arkas.

Šiame name gyveno senutė Aloyza. Gatvės vaikams ji atrodė labai labai sena, o jų motinoms — keista, nes gyveno viena ir niekas pas ją nesilankė. Jos artimieji žuvo per karą, o draugų nebeturėjo.

Už namo — nuostabus sodelis. Viename kampe, ant uolos sėdėjo septyni nykštukai ir saugojo miegančią Snieguolę. Prie šaltinio, krintančio nuo uolos, trys mažutės laumės marškinius skalbė. Toliausiame sodo kampe, ant akmenų undinė svajojo. Jos kūnas žėrėjo sidabro žvynais, o palaidi plaukai — auksu.

Medinukai perlipo tvorą. Jiems patiko sodelis. Čia būtų smagu gyventi!

Staiga — juodu išgirdo dejavimą. Sudejavo ir antrą kartą. Medinukai ilgais žingsniais nužygiavo garso pusėn. Ant paskutinės akmeninių laiptų pakopos gulėjo senutė Aloyza, negalėdama atsikelti. Ugo su Ugne ją švelniai pakėlė ir nuvedė į lovą. Apklojo minkšta antklode ir ant kaktos, kurioj buvo iššokęs didelis guzas, uždėjo šlapią rankšluostį. Taip Adomas darydavo, kai jam galvą skaudėdavo...

Aloyza užmigo, o medinukai budėjo prie lovos. Kai ji pabudo ir pamatė nuogus medinukus liūdnais, pajuodusiais veideliais, net pravirko iš gailesčio. Atsikelti, tačiau, dar nepajėgė. Nurodė, kaip išvirti arbatos, ir medinukai išvirę padavė. Tada ji vėl užmigo.

Kai saulė jau buvo kitoj namo pusėj, senutė pabudo ir atsikėlė. Suieškojo medžiagos gabaliukų ir ėmėsi siūti medinukams drabužius. Besiuvant, parodė Ugo ir Ugnei, kaip paukštelius pamaitinti. O jie būriais tupėjo medžiuose ir čirškė, nesulaukdami pusryčių. Išmoko medinukai ir šaltinio vandenį paleisti, kad laumės galėtų marškinius skalbti, ir labai skanią arbatą išvirti.

Sekančią dieną drabužėliai buvo baigti. Ugnė gavo plačią mėlyną suknutę su didele balta apykakle, o Ugo — juodas kelnaites ir geltonus marškinius. Vos apsirengę, medinukai jau bėgo prie durų. Jie labai skubėjo. Ir taip jau daug laiko buvo praleidę baltame name.

Senutė Aloyza labai nuliūdo.

— O kur jūs eisit? Ar aš jums negera? Ar mano sodelis negražus?

Medinukai nuleido galvas.

— O gal į teatrą norit grįžti? Ir kas ten jus mylės, kaip aš?

— Ne, ne į teatrą! — sušuko abu. — Mes norim surasti širdis.

Senutė nesuprato.

Ugo ant popieriaus nupiešė širdį ir padavė Aloyzai. O ta iš susijaudinimo pravirko.

— Ugo, neikime dar, — sušnabždėjo Ugnė.

Vaikai pasiliko ir senutė labai nudžiugo. Naktį ji negalėjo užmigti. Nemiegojo nė medinukai. Senutė galvojo, kaip juos pas save pasilaikyti.

Ryte senutė Aloyza apsilviko savo gražiausia išeigine suknele, priminė medinukams palesinti paukštelių ir atsukti laumėms vandenį — ir išėjo.

Diena prailgo medinukams. Jie kalbėjosi, šoko, žaidė su laumėmis ir pasėdėjo prie žibančios undinės pasiklaudyti pasakų apie jūroje nuskendusius laivus. Bet senutė grįžo tik saulei besileidžiant žemai, žemai gatvės gale už medžių. Ugo su Ugne taip norėjo vėl išeiti širdžių ieškoti. Jie negali ilgiau laukti! Laikas bėga, o jie dar vis neturi širdžių.

— Tai mano meilės jums neužteko? — palingavo galva Aloyza. — Ir judu norit mylėti?

Medinukų veidai nušvito — ji juodu suprato! Jeigu jie negali mylėti, negali ir čia pasilikti. Stiklinės akys nukrypo į duris. Senutė nusišypsojo.

— Aš judviem parnešiau po dovaną, — prabilo ji ir iš pintinėlės ištraukė — dvi auksines širdis! Ant vienos užrašyta UGO. Ją prisegė berniukui prie krūtinės. O antrą su vardu UGNĖ, prisegė mergaitei.

— Dabar jau nebeklaidžiosit! Išmoksit mylėti ir juoktis ir verkti. Ar norit pas mane pasilikti?

— Taip, taip! — sušuko abu ir apkabinę senutę šoko ir šoko. Lauke sklido paukštelių čiulbėjimas. Medinukų širdys užsidegė senutės Aloyzos meile ir sužibo, kaip šilta saulutė.

— Radom širdis! Radom namus! — džiaugėsi vaikai.

— Ugo! Tomasina!

— sušuko susijaudinusi Ugnė ir iš jos akių išsiveržė didžiulės, spindinčios ašaros.

ATOSTOGAUJANT

Jonas Minelga

Vyrai mūrai,
Čia greičiau,
Aš karvutę
Pamačiau!
Ne knygelėj nupaišytą,
Ne žaisliuką — gyvą šitą!

Ta karvutė
Mūū-mūū-mūū,
Pažiūrėjus
Link namų.
Neškim, neškim glėbį šieno,
Už puodynę balto pieno.

Bus grietinės,
Bus varškės,
Nei dantukai
Nebarškės.
Po pievelę margą, žalią,
Visą dieną tralia-lialia.

PAS SKAITYTOJUS

Washingtono šeštadieninių mokyklų mokinių grupė su mokytoja atlikę WMAL televizijos "Claire & Coco" vaikų programą šv. Kazimiero dienoje, iš kairės į dešinę: Daina Penkiūnaitė, Aldona Vaičiulaitė, Zita Liogytė, Mirga Harmon, Julė Mogėnytė, Linas Zubkus, Kęstutis Vaitkus, Brigita Petrutytė, Andrius Yamakawa, mokyklos vedėja Rūta Penkiūnienė, Lisa Yamakawa, Gundis Vaitkus, Miss Claire — programos vedėja, Margeris Aistis, Andrius Puserauskas, Daiva Puzinauskaitė, Gediminas Mažeika. Priekyje šuniukas Coco.

WASHINGTON D. C. LIETUVIUKAI SUDOMINO AMERIKIEČIUS

Kristijono Donelaičio Lituanistinės Mokyklos vedėja Rūta Krivickaitė-Penkiūnienė kovo 4 d. su mokyklos vaikučiais išpildė programą televizijoje, paaiškindama apie lietuvių tautą ir jos papročius. Vaikučiai pašoko tautinius šokius ir padainavo. Aštunto skyriaus mokiniai: Marytė Dambriūnaitė, Aurelija Zundytė ir Linas Vaitkus parodė, kaip marginami velykaičiai, o jaunesnieji mokiniai pašoko ir padainavo apie kiškį ir voveraitę. Programos vedėja Miss Claire pareiškė, kad daug kas programa domėjosi ir gražiai apie ją atsiliepė raštu bei žodžiu. Vietinio "The County News" laikraščio korespondentė, mačiusi programą turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su mokyklos vedėja ir balandžio mėn. 25 d. laikraštyje patalpino ilgą straipsnį apie Lietuvą, apie lietuvių kalbą bei papročius ir apie lietuviškas šeštadienines mokyklas.

MŪSŲ KŪRYBA

PIRMASIS SNIEGAS

"Ei, visi prie lango, sninga!" Ankstų rytą pasigirsta linksmas vaikų šauksmas. Žemėn leidžiasi kunigaikštienės Žiemos mėgiamiausi pasiuntiniai — baltai išsipuošusios snaigės, išpėdamos ateities šaltį, vėją ir pūgas. Visa žemė baltą, lyg švelniais pūkais apklota, o viršuj, danguje matau dar pilkus, putojančius debesis, vaikams pranešančius apie ilgą, džiaugsmingą savaitę. Vaikų svajonėse pasirodo seniai laukiama smagi sniego gniūžtėmis kova.

Staiga pakyla triukšmas, namas pradeda dundėti. Palėpėje ištisą pavasarį, vasarą ir rudenį išgulėjusios, vaikų pasiilgtos rogės kabalduoja žemyn laiptais, dviejų besišypsančių vaikų traukiamos. Iš spintos tolumo užkampio ištisus metus pamirštos pirštinės, žybt, skubiai ištraukiamos, skubiai švarkus užsisegam, kepures užsimaukšlinam, žaibo greitumu nutrinksim laiptais žemyn ir... jau lauke. Krūtinė prisipildo šviežiu oru, skruostai žiemos vėjuje parausta, o aplinkui — sniegas, sniegas, sniegas.

Atrodo, negaliu atsidžiaugti. Staiga pliumpteliu į baltus pūkus, rankas pripildau sniegu ir nosisukusiam broliukui Tomui, šmakšt, į koją pataikau pirma sniego gniūžte. Bet Tomas kareivis nepasiduoda — man tuo pačiu atsilygina. Taip abudu pasivoliojam, pasiritinėjam pirmose šių metų snaigėse. Kai pagaliau atsistojom, abiejų tiesiog negali žmogus atpažinti. Atrodome lyg du vaikštantieji sniego seniai — sniegu aplipę nuo galvos ligi kojų.

Netoliese matyti aukštas kalnas. Ne vienas didvyris ketina ten užlipti. Rogutėmis nuo ten pasileisti — malonumas. Vienur kalne yra įdubimai, kitur maži iškilimai kyšo. Žodžiu, kalnas nėra lygus, vienodas, bet todėl ir yra mano mėgiamiausias. Užlipt su rogėm nėra lengva: vienur slysti, kitur batai įklimpsta į gilų, dar neištryptą sniegą.

Pusę kelio užlipus, jau rogės eina sunkyn ir sunkyn, pamažiau ir pamažiau veržiuos į aukštą kalną. Žiūriu, kaip kiti vaikai jau liūksmai leidžiasi į pakalnę, šypsosi, akys žiba. Ir man apie tai pagalvojus, kelionė palengvėja, kol

pagaliau pačią milžino viršūnę pasiekiu. Pažiūrėjus žemyn, aiškiai matau savo pėdų ištryptą takelį, o pakėlus akis, stebiu tolumoje puikius vaizdus.

Iš dangaus vėl pradėjo leisti snaigės. Po minutės žiūriu, ant mano švarkelio daug blizgančių žvaigždučių aplipo. Na, kam laukti! Paguldžiau rogu-tes ir pati truputį iš mažos baimės sudrebėjus, atsiguliau ant rogių, užsimerkiau, pasileidau ir skrendu. Vaizdų beveik nepastebiu, per greitai važiuoju, tik pro ausis švilpia vėjas. Rogėmis visu greičiu įlėkiau į minkštą sniego pusnį. Štai jau ir pakalnė. Lėtai išlipau ir vėl pradėjau ilgą kelionę į viršų.

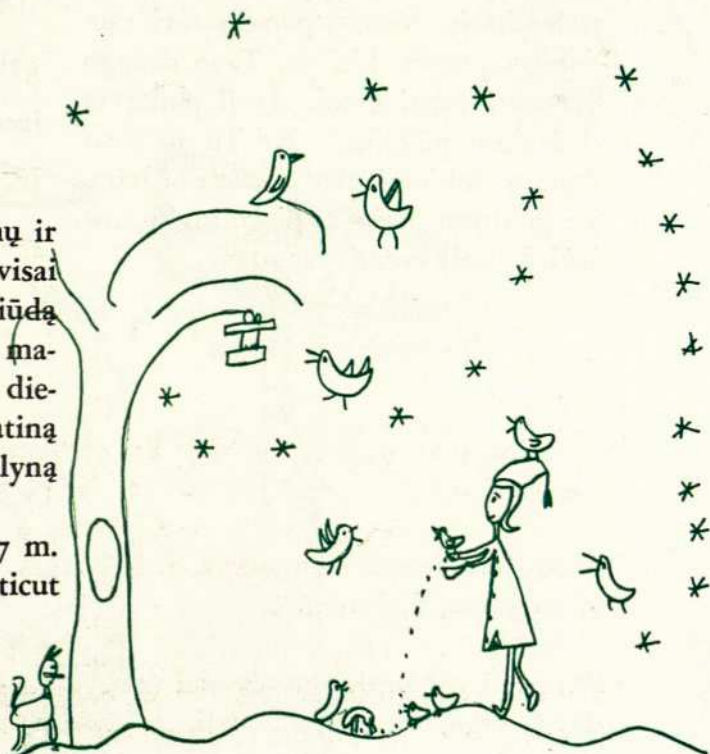
Po kiek laiko palikau kalną ir pradėjau lipdyti sniego senį. Pastačiusi išpuošiau, sagas uždėjau — dar seną tėtės kepurę ir nunešiotas pirštines, ir jau baigtas darbas. Tegu senis sau stovi prie namo ir domisi žiemos vaizdais. Aš jau labai pavargus, peršilus, tad nutariau su Tomu eiti į vidų. O čia mūsų laukė skani, šilta kakava.

Tačiau suaugusiems žiema neduoda tiek džiaugsmo, kaip vaikams. Jiems šaltas vėjas ir sniegas — menkas malonumas. Dažnai jie turi pasiimti kastuvą ir nukasti sniegą. Automobiliai sunkiau važiuoja, o kartais jie net neužsiveda. Be to, tėveliai turi savo mieliems vaikučiams pirkt naujų ir šiltesnių drabužių. Visai nenuostabu, kad suaugusių veidai taip prašvinta, kai sniegas pradeda tirpti.

Jorūnė Girniūtė, 12 m. West Roxbury, Mass.

Vieną sykį aš pamačiau raudonų ir mėlynų paukščiukų. Jie žiemą visai neturėjo ko lesti. Mes paėmėm bliūdą ir išmetėm duonos. Mes turim ir mažą namelį paukščiukams. Vieną dieną netyčia paleidom savo katiną Bambių. Jis pagavo vargšą mėlyną paukščiuką.

*Ritonė Ivaškaitė, 7 m.
Monroe, Connecticut*

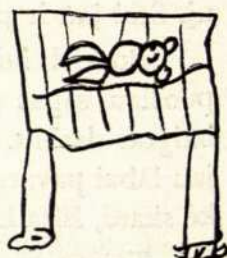
LAIŠKŲ DĖŽUTĖ

Mielas Puputi,

Eik miegot. Užsiklok, Puputi. Puputi, nebijok, tik atsikelk devintą valandą. Nepavėluok į darželį. Nesibark su mokytoja.

Labanakt, Puputi!

Ramunė Rita Tričytė, 5 m.
Chicago, Ill.

Mielas Puputi,

Pas mus jau seniai žydi pienės ir žibutės. Ar Tu atvažiuosi į "Eglutės" šventę? Aš jau moku eilėraštuką, o Tu ar irgi mokais? Smagu dabar, kai nereikia šiltų švarkelių nešioti. Pas mus atskrenda daug paukštelių palesti lesykloje. Vienas genelis turi raudoną kepurytę, kiti ne. Tavo draugo kepurytė labai graži. Ar ji padaryta iš švelnių pūkelių? Ar Tu su savo draugu šokinėji per virvutę? Jeigu Tu žinotum, kaip aš Tave myliu, atvažiuotum gyventi pas mane.

Gajutė Valiūškytė, 5 m.
Portland, Maine

Mielos draugės,

Ritą, kai eisiu į darželį, labai pasi-stengsiu nevėluoti ir klausyti. Gerai, kad priminei, dabar žinosiu!

Gajute, ir man patinka vasara, kai galiu tik su kelnaitėmis bėgioti. "Eglutės" šventėje tikrai, būtinai būsiu. Ir pas tave atvažiuočiau, bet dar esu per jaunas keliauti toli nuo namų.

Jūsų

Puputis

Mišlių atsakymai: 1. agurkas, 2. bulvė, 3. burokai, 4. kopūstas, 5. morka, 6. svogūnas, 7. žirniai.

* * *

Drugelio galvosūkio atsakymai (psl. 15) — Skersai: 1. lapas, 6. purto, 7. vaidu, 8. saga, 10. yda, 12. ūsai, 14. vasara, 18. ak, 19. dar, 20. labas, 21. tau, 22. ir. Žemyn: 2. nardo, 3. ruda, 4. drugys, 5. ot, 9. Ada, 11. ai, 13. vakar, 14. valio, 15. adata, 16. ras, 17. ar.